Model B&W advies

Onderwerp: Startverklaring Risicobeheerfonds

Voorstel:
Startverklaring Risicobeheerfonds.

Het college besluit:
1. De startverklaring voor oprichting van en deelname aan het Risicobeheerfonds te ondertekenen overeenkomstig de bijlage.
2. De gemeenteraad te informeren over dit besluit en de eventuele vervolgstappen (waaronder de zienswijzeprocedure) bij daadwerkelijke deelname.

Inleiding
Het Risicobeheerfonds Nederlandse Gemeenten is een collectief initiatief van gemeenten en de VNG om het risicobeheer van gemeentelijke gebouwen te versterken en te voorzien in een betaalbare en stabiele verzekeringsoplossing. Uitgangspunt voor de collectieve schadeverzekering is het oprichten van een naamloze vennootschap (NV) die voor 50% in eigendom is van de deelnemende gemeenten en 50% van de VNG. Als eerste product wil het Risicobeheerfonds een opstalverzekering voor gemeentelijk vastgoed aanbieden. Op basis van de huidige inschattingen zal dit voor veel gemeenten kunnen leiden tot een verlaging van de kosten en een beter risicobeheer. Daarnaast worden administratieve lasten verminderd, onder meer doordat het niet meer nodig is de verzekering aan te besteden.
Om het bedrijf verder op te zetten is naast de goedkeuring van De Nederlandsche Bank inzicht nodig in het animo van gemeenten om deel te nemen. Het VNG-bestuur heeft besloten dit initiatief verder te brengen. Om de belangstelling van de gemeenten vast te stellen, is er een startverklaring opgesteld. Mits voldoende gemeenten deze verklaring afgeven aan de VNG, kunnen volgende stappen richting de daadwerkelijke oprichting worden genomen. De startverklaring is niet bindend.

Bevoegdheid
Om uiteindelijk deel te nemen aan dit initiatief dient de gemeente aandelen in een nog op te richten NV te nemen. Op grond van artikel 160 Gemeentewet moet de raad hierover een zienswijze afgeven, waarbij getoetst wordt aan onder meer de Nota Verbonden Partijen. Pas daarna neemt het college een inhoudelijk besluit over daadwerkelijke deelname, waarin – naast de in de verklaring genoemde randvoorwaarden – ook de verzekeringstechnische aspecten worden afgewogen.

Beoogd effect
Met dit besluit:
- laat de gemeente zien positief te staan tegenover deelname aan het collectieve Risicobeheerfonds;
- draagt de gemeente bij aan het behalen van de kritische massa die nodig is om het fonds op te richten;
- ontstaat ruimte om, met input van de raad, een inhoudelijk besluit te nemen over daadwerkelijke deelname;
- ontstaat een kennisnetwerk tussen gemeenten, waar ervaringen worden gedeeld over nieuwe risico's en waar gezamenlijk gewerkt wordt aan beter risicobeheer.

Argumenten
1. Versterking van het gemeentelijk collectief
   Het Risicobeheerfonds past in een sterker collectief van gemeenten. Het fonds vormt niet alleen een gezamenlijke verzekeringsoplossing, maar ook een professionele gemeenschap voor het delen van kennis over risicomanagement van gemeentelijke gebouwen.
2. Gestructureerde aanpak van veiligheidsrisico's
   Het fonds stimuleert een methodische manier van werken aan veiligheidsrisico's. Gemeenten krijgen meer inzicht in de optimale mix van te accepteren risico's en investeringen in onderhoud.

3. Geen verplichting, wel invloed
   Met het ondertekenen van de startverklaring legt de gemeente zich niet vast op deelname, maar spreekt zij wel de intentie uit om mee te denken. Hierdoor kan vanaf het begin invloed worden uitgeoefend op de inrichting van het fonds.

Kanttekeningen
1. Voorwaarde van voldoende deelname
   Het fonds wordt alleen opgericht als voldoende gemeenten de startverklaring ondertekenen. De ondergrens is vastgesteld op 30% van de inwoners van Nederland. Wordt dit aantal niet gehaald, dan gaat het initiatief niet door.
2. Nog in ontwikkeling
   Veel details, zoals exacte premies en productvoorwaarden, zijn nog in uitwerking. Het tekenen van de startverklaring betekent dat de gemeente het proces steunt, maar geen definitieve deelname toezegt.
3. Aandacht voor kritische geluiden uit het veld
   Er zijn kritische geluiden, onder meer van het VPO, over scherpe aanbiedingen van verzekeraars, het hogere eigen risico en het digitale portaal. Deze punten vragen om aandacht bij de verdere inrichting van het fonds.

Financiën
Aan dit besluit zijn geen kosten verbonden. Op termijn aandelen kopen en de kans om collectief kosten te besparen.

Communicatie
De ondertekende startverklaring wordt gedeeld met de VNG. De raad wordt geïnformeerd over dit besluit.

Vervolg proces
Oprichting van de NV Risicobeheerfonds is voorzien in het eerste kwartaal van 2026, mits zoveel gemeenten de startverklaring tekenen dat zij samen goed zijn voor 30% van de inwoners van Nederland.